

Forslag

til

Lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 25. maj 1972.*)

§ 1. Undervisningsministeren kan iværksætte forsøgsuddannelser med henblik på at skabe et uddannelsessystem for unge, der efter det 9. skoleår ønsker at opnå en erhvervsfaglig grunduddannelse.

§ 2. De enkelte uddannelsesforsøg skal normalt omfatte et større erhvervsområde og tilrettelægges således, at den uddannelsessøgende successivt vælger en uddannelse i overensstemmelse med evner og interesser.

Stk. 2. I fortsættelse af den almene grundskole skal der i uddannelserne indgå undervisning i almene fag, som navnlig sigter mod at give den uddannelsessøgende forståelse af erhvervs- og samfundslivet.

Stk. 3. Forsøgsuddannelserne opbygges således, at de kan forlades på passende trin med en vis erhvervskompetence, at en afbrudt uddannelse kan genoptages, samt at uddannelsesskift lettes.

§ 3. Uddannelserne indledes normalt med en 1-årig basisuddannelse, der omfatter en grundlæggende orientering og indføring i erhvervsområdet. Basisuddannelsen foregår på skoler, eventuelt suppleret med virksomhedsophold.

Stk. 2. Efter basisuddannelsen gennemgår den uddannelsessøgende en uddybende erhvervsfaglig uddannelse med hovedvægt på den praktiske oplæring inden for et valgt uddannelsesområde. Uddannelsen foregår dels på praktiksteder, dels på skoler, idet samspillet mellem skole og praktiksted kan variere fra et forsøgsområde til et andet efter uddannelsesmæssige hensyn.

Stk. 3. Hvor forholdene taler for det, kan den i stk. 2 nævnte uddannelse overvejende eller helt gennemføres på skole.

Stk. 4. Der tilrettelægges en rådgivning for de uddannelsessøgende med hensyn til valg af uddannelse og erhverv og personlige problemer.

§ 4. Undervisningsministeren nedsætter et forsøgsråd på 15 medlemmer bestående af en formand, 5 medlemmer udpeget af undervisningsministeriet, hvoraf 2 skal repræsentere den pædagogiske sagkundskab inden for de erhvervsfaglige uddannelsesområder, 1 medlem udpeget af arbejdsministeriet samt 4 arbejdsgiverrepræsentanter og 4 arbejdstagerrepræsentanter. Repræsentanterne for arbejdsmarkedet udpeges af henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark, således at der sikres arbejdslederne og de uddannelsessøgende repræsentation i rådet.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan beskikke stedfortrædere for rådets medlemmer.

§ 5. Efter samråd med de i § 6 nævnte udvalg nedsætter forsøgsrådet for hvert forsøgsområde et forsøgsudvalg. Dette skal bestå af 8 til 10 medlemmer: 2 medlemmer, der er særligt pædagogisk sagkyndige inden for vedkommende område, resten udpeget ligeligt af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, således at der sikres arbejdsledere og de uddannelsessøgende repræsentation. De enkelte forsøgsudvalg kan supplere sig med andre sagkyndige

Undervisningsmin. 1. afd. j. nr. 11-11-74/71.

*) Se FT: 3579, 4754, 6049, 6210; A. 3169; B. 1951. Lov nr. 291 af 7. juni 1972.

31 Vedtagne lovforslag m. m. (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

§ 6. De fælles faglige udvalg og branchevalg, der er nedsat i medfør af § 24 i lov om lærlingeforhold og § 4 i lov om specialarbejdere m. fl. og omskoling, medvirker ved forsøgsuddannelsernes tilrettelæggelse og gennemførelse.

§ 7. Forsøgsrådet virker initiativtagende ved forsøgsuddannelsernes planlægning og gennemførelse. Rådet er rådgivende for undervisningsministeren og udtaler sig om alle væsentlige spørgsmål vedrørende uddannelserne.

Stk. 2. Efter forslag fra forsøgsudvalgene afgiver rådet indstilling til undervisningsministeren om iværksættelse af uddannelsesforsøg og sørger for den nødvendige samordning af forsøgene.

Stk. 3. Rådet skal medvirke ved samordning af forsøgsuddannelserne med andre uddannelser for unge på samme alderstrin og i rimeligt omfang med den almene grundskole og de efterfølgende og videregående uddannelser.

Stk. 4. Efter forhandling med forsøgsudvalgene og de i § 6 nævnte udvalg fastsætter forsøgsrådet nærmere bestemmelser om udvalgenes opgaver.

§ 8. Ansvar for de enkelte forsøgsuddannelsers faglige indhold samt planlægning og styring påhviler forsøgsudvalgene i samarbejde med de i § 6 nævnte udvalg. Andre uddannelsesorganer kan inddrages i planlægningen.

Stk. 2. Undervisningsministeren stiller faglig og pædagogisk bistand til rådighed for forsøgsudvalgene og de i § 6 nævnte udvalg.

§ 9. Forsøgsudvalgene fastsætter i samarbejde med de fælles faglige udvalg retningslinierne for uddannelse på praktikstederne og drager omsorg for, at uddannelsen foregår i overensstemmelse hermed.

Stk. 2. De enkelte praktiksteder godkendes af vedkommende fælles faglige udvalg. Godkendelsen kan tilbagekaldes.

§ 10. Undervisningsministeren bestemmer efter indstilling fra forsøgsrådet, på hvilke uddannelsessteder den erhvervsfaglige skoleundervisning skal foregå.

§ 11. Driftsudgifter ved undervisning på skole i forbindelse med forsøgene afholdes af staten. Undervisningsministeren fastsætter regler herom og kan fastsætte særlige tilskudsbetingelser for skolerne, for så vidt angår den erhvervsfaglige undervisning.

Stk. 2. Udstyr og inventar til brug for undervisningen kan stilles til rådighed af staten.

Stk. 3. Udgifter til opførelse, til- og ombygning og køb af ejendomme til brug ved gennemførelsen af undervisningen afholdes efter de for vedkommende skoleform gældende regler. Tilsvarende gælder med hensyn til indretning af lejede lokaler.

Stk. 4. Nærmere regler om ydelse af statsstøtte i henhold til stk. 2 og 3 kan fastsættes af undervisningsministeren med godkendelse af finansudvalget.

§ 12. Under skoleundervisningen ydes der de uddannelsessøgende en godtgørelse, der beregnes under hensyn til den løn, lærlinge inden for det pågældende hovederhvervsområde på tilsvarende uddannelsestrin opnår. Godtgørelsen ydes efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Staten yder tilskud til dækning af de uddannelsessøgendes befordring i anledning af skoleundervisningen efter samme regler som for lærlinge.

§ 13. De nærmere bestemmelser om de uddannelsessøgendes retlige forhold under uddannelsen, herunder formen for indgåelse af aftaler mellem de uddannelsessøgende og praktikstederne, fastsættes for hvert forsøgsområde af undervisningsministeren efter indstilling fra forsøgsrådet. Rådet skal indhente indstilling fra forsøgsudvalgene og de i § 6 nævnte udvalg.

§ 14. Tvistigheder mellem den uddannelsessøgende og praktikstedet kan indbringes for et nævn, der nedsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Nævnet består af en formand og 4 faste medlemmer, hvoraf 2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og 2 medlemmer efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark. Herudover tiltrædes nævnet for hver sag af 2 medlemmer med særligt kendskab til det

pågældende erhvervsområde, udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Formanden skal opfylde betingelserne for at kunne udnævnes til dommer.

Stk. 3. Ved nævnets afgørelse kan en praktikaftale ophæves, ligesom der kan tilkendes den skadelidte part erstatning.

Stk. 4. Efter indstilling fra nævnet og forsøgsrådet fastsætter undervisningsministeren de nærmere regler for nævnets virksomhed.

Stk. 5. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene.

§ 15. Undervisningsministeren kan udfærdige eller foranledige udfærdiget bestemmelser om, at personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse opnår adgang til videregående uddannelser uden for den pågældendes hidtidige erhvervs- og uddannelses-

område enten direkte eller efter beståelse af tillægsprøver.

§ 16. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra forsøgsrådet og vedkommende forsøgsudvalg fravige lærlingeloven i det omfang, det er nødvendigt for at gennemføre forsøgsuddannelserne.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. august 1972. Undervisningsministeren kan dog bestemme, at det i § 4 omhandlede forsøgsråd nedsættes tidligere.

Stk. 2. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1975-76.

Stk. 3. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Hanne Budtz.

/ Ole Vig Jensen.